สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา	3
ความสำคัญของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามคำศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	10
3 วิธีดำเนินการศึกษา	13
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	13
วิธีการศึกษาสมการที่ใช้ในการศึกษา	14
4 ผลการศึกษา	16
ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร	16
การวิเคราะห์ลักษณะการปลูกข้าวของเกษตรกร	23
ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร	60
5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการศึกษา	70
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้การศึกษา	79
ภาคผนวก ข ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	88
ประวัติผู้วิจัย	109

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	พื้นที่เก็บเกี่ยวข้าว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของประเทศผู้ผลิตข้าวที่สำคัญของโลกปี 2546 – 2548	1
2	พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ และพื้นที่ชลประทาน ปี 2548	2
3	จำนวนสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	17
4	เพศของสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	18
5	อายุของสมาชิกครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	19
6	สถานภาพของสมาชิกครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	20
7	ระดับการศึกษาของสมาชิกครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	21
8	อาชีพหลัก อาชีพรอง และการไม่ประกอบอาชีพของสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	22
9	ลักษณะการถือครองที่ดินเพื่อการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	25
10	ค่าเช่าที่ดินในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	26
11	ขนาดพื้นที่ถือครองเพื่อปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	27
12	พื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	29
13	ช่วงระยะเวลาการปลูกและเก็บเกี่ยวข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	31
14	แหล่งน้ำที่ใช้ในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	33
15	จำนวนเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยเคมีที่ใช้ในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	35
16	พันธุ์และพื้นที่ปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	36
17	แรงงานที่ใช้ในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	37
18	เครื่องจักรที่ใช้ในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	40
19	การกู้ยืมเงินที่ใช้ในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	41
20	ภาวะเงินกู้ที่ใช้ในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	43
21	ต้นทุนที่ใช้ในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	46
22	ผลตอบแทนที่ได้จากการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548	51

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

23 การรวมกลุ่มการใช้น้ำในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548..... 55

24 การเผาตอซังข้าวหลังการเก็บเกี่ยวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548..... 56

25 สถานที่ที่เกษตรกรนำข้าวไปขายของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548..... 58

26 ปัญหาในการปลูกข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548..... 59

27 ปัญหาในการขายข้าวของครัวเรือนตัวอย่าง ปี 2547/2548..... 59

28 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเดี่ยวระหว่างผลผลิตกับจำนวนเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการทำนาในเขตพื้นที่ชลประทานภาคเหนือตอนล่าง ฤดูเพาะปลูก 2547/2548..... 61

29 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเดี่ยวระหว่างผลผลิตกับจำนวนปุ๋ยเคมีที่ใช้ในการทำนาในเขตพื้นที่ชลประทาน ภาคเหนือตอนล่าง ฤดูเพาะปลูก 2547/2548..... 62

30 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเดี่ยวระหว่างผลผลิตกับค่าใช้จ่ายสารกำจัดสัตว์ศัตรูข้าวที่ใช้ในการทำนาในเขตพื้นที่ชลประทานภาคเหนือตอนล่าง ฤดูเพาะปลูก 2547/2548..... 64

31 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเดี่ยวระหว่างผลผลิตกับค่าใช้จ่ายสารกำจัดแมลงศัตรูข้าวที่ใช้ในการทำนาในเขตพื้นที่ชลประทานภาคเหนือตอนล่าง ฤดูเพาะปลูก 2547/2548..... 65

32 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเดี่ยวระหว่างผลผลิตกับค่าใช้จ่ายสารกำจัดวัชพืชที่ใช้ในการทำนาในเขตพื้นที่ชลประทานภาคเหนือตอนล่าง ฤดูเพาะปลูก2547/2548..... 66

33 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเดี่ยวระหว่างผลผลิตกับค่าใช้จ่ายฮอร์โมนที่ใช้ในการทำนาในเขตพื้นที่ชลประทานภาคเหนือตอนล่าง ฤดูเพาะปลูก 2547/2548..... 67

34 สรุปค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตข้าวต่อปัจจัยการผลิตในการปลูกข้าว..... 69

35 ปัจจัยการผลิตของครัวเรือนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การทำนาในฤดูฝน ของครัวเรือนตัวอย่างจังหวัดพิษณุโลก..... 89

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

36 ปัจจัยการผลิตของครัวเรือนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การทำนา ในฤดูแล้ง ของครัวเรือนตัวอย่างจังหวัดพิษณุโลก..... 94

37 ปัจจัยการผลิตของครัวเรือนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การทำนา ในฤดูฝน ของครัวเรือนตัวอย่างจังหวัดนครสวรรค์..... 99

38 ปัจจัยการผลิตของครัวเรือนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การทำนา ในฤดูแล้ง ของครัวเรือนตัวอย่างจังหวัดนครสวรรค์..... 104

บัญชีภาพ

ภาพ หน้า

1 ปฏิทินกิจกรรมการทำนาในฤดูฝน..... 53
2 ปฏิทินกิจกรรมการทำนาในฤดูแล้ง..... 54

มหาวิทยาลัยนเรศวร